

Fitxer 17

La sessió es reprèn a ***. Presideix el president del Parlament, acompanyat del vicepresident primer, el vicepresident segon, les secretàries primera i segona, el secretari tercer i la secretària quarta. Assisteixen la Mesa l'oficiala major i el lletrat major / la lletrada Sra. *** i el lletrat Sr. ***.

de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major, el lletrat major, la lletrada Sra. *** i el lletrat Sr. ***.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern /

Al banc del Govern seuen el conseller primer, el conseller de Relacions Institucionals i Participació, els consellers de Política Territorial i Obres Públiques, de Justícia, la consellera d'Interior, els consellers d'Economia i Finances, de Governació i Administracions Públiques, les conselleres d'Educació, de Cultura i de Salut, els consellers d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball i Indústria, de Comerç, Turisme i Consum, la consellera de Benestar i Família, i els consellers de Medi Ambient i Habitatge, i d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

El president

Té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'honorable senyor Josep-Lluís Carod-Rovira.

El Sr. Carod-Rovira

Senyor president, senyores i senyors diputats, començarem pel començament. El president de la Generalitat orienta la política del Govern, la dirigeix dia a dia, la impulsa, despatxa i intercanvia criteris amb els seus membres, els nomena i, ai las!, els separa del càrrec.

Això és normal en tot país democràtic com ho és que el president hagi estat escollit pels partits que li donen suport a ell i al seu Govern en aquest Parlament. Uns i altres,

president, consellers, conselleres, el conjunt del Govern, ho són en funció d'uns pactes que s'han de respectar i d'uns espais de responsabilitat negociats que no han caducat, i que, en tot cas, qualsevol modificació, lògicament, ha de ser novament pactada. És el president a qui correspon de fer els passos que cregui oportuns, normals en democràcia, d'acord amb aquells que li assegurin la majoria. En el cas d'Esquerra Republicana assegurem aquesta majoria i la renovem.

En nom personal i d'Esquerra Republicana vull deixar clar que tots i cadascun dels consellers i conselleres republicans tenen el meu suport, la meua simpatia, la meua complicitat i el reconeixement de la bona feina feta –tots, totes. Nosaltres, per cert, ja hem canviat dos membres del Govern; som els únics que ja hem complert. Som, de sempre, d'idees avançades. (*Rialles.*) Qualsevol altre pacte posterior, si es planteja, lògicament, necessitaria revestir-se d'arguments sòlids, com segur que són sòlids sempre els canvis que en democràcia es reformulen en qualsevol govern.

Dit això, divuit mesos és la mitjana europea de canvis en profunditat en un govern de coalició a Europa –divuit mesos. És cert que aquí n'hem d'aprendre tots, tots hem d'aprendre moltes coses, tots podem fer les coses millor. És cert, també, que en el Govern de la Generalitat no tenim encara la cultura de la coalició. Probablement en vint, vint-i-dos i vint-i-tres anys segur que podríem aprendre moltes coses.

El 30 de setembre va ser la imatge pública d'un gran acord nacional, una majoria amplíssima per a l'Estatut, per al nou Estatut de Catalunya. Però no seria possible, i no hauria estat possible, aquella imatge sense una altra imatge, la de l'acord del Tinell –sense el pacte del Tinell no hi hauria hagut Estatut; sense aquella opció de govern no hi hauria Estatut; sense una oposició catalanista forta no hi hauria Estatut. Em penso que m'explico. És bo de recordar-ho sense entrar en un concurs de mèrits. Tothom sap ja què ha fet cadascú perquè aquest acord nacional fos possible.

Malgrat el derrotisme previ i la desorientació pessimista, ens vam posar d'acord i vam enviar un missatge a la societat catalana: som capaços de pactar i som capaços d'avenir-nos, d'entendre'ns. Per primer cop en un quart de segle, aquest país ha mirat més lluny, ha fixat un punt a l'horitzó i ha dit: «Junts volem anar fins allà.» Hi ha un procés

en marxa. Hi ha un estat d'autoestima elevat que no podem fer malbé. Aquella Catalunya dual de fa anys, aquella Catalunya bloquejada de vint-i-cinc anys ha deixat pas a la Catalunya nacional de tots, la dels grans acords, una Catalunya més plural amb noves generacions emergents.

S'està produint, doncs, una reorientació de Catalunya, no de la política catalana només, de Catalunya: un nou govern, un nou Estatut. Hi ha un canvi en profunditat al si de la societat catalana. I aquest nou Estatut és, doncs, mèrit dels quatre grups parlamentaris que l'hem aprovat i dels centenars i milers de persones que hi ha al darrere essent còmplices voluntaris d'aquesta idea. Aquest Estatut allarga la mà perquè aposta per un model de convivència plural. Hem aprovat l'Estatut que necessitem, el que ens convé, el que volem; no podem començar a fer rebaixes o anunciar saldos abans d'obrir la botiga.

Ni l'Estatut ens satisfà al cent per cent, ni segurament tots i cadascun dels aspectes del Govern, però són els nostres, i són possibles perquè hi som. Des del derrotisme permanent, des del pessimisme militant, des de la impotència, des de la resignació, només es construeix una Catalunya sense esperança i un país sense il·lusió.

Hem de ser capaços, tots –perquè treballem a benefici de tots, d'allò que en dèiem el país–, hem de ser capaços de girar la truita i enviar un missatge més edificant, un missatge d'optimisme, de confiança, de seguretat; un missatge al conjunt de la societat civil que senti l'orgull de ser d'un país amb horitzó, que ara ja sap cap a on va. Una societat civil que reforci el seu sentiment nacional sense acomplexaments. Un missatge també de confiança als empresaris motor de l'economia i de la prosperitat; un missatge que els diu que el Govern ha adoptat, adopta i adoptarà mesures positives, farà passos endavant, es preocupa i es preocuparà d'adoptar decisions per fer rutil·lar l'economia i el país. Un govern que vol i s'esforça per internacionalitzar més l'economia catalana, promocionar els nostres productes aquí i a fora, i donar facilitats i confiança perquè continuï el neguit emprenedor de sempre. I l'Estatut ens hi ha d'ajudar.

És l'hora, doncs, del coratge, de la calma i de la responsabilitat. No és l'hora de la destrucció, és l'hora de la construcció serena i tranquil·la, d'un horitzó que fins ara no havíem estat capaços de fixar. És l'hora de l'alta política potser en moments difícils. No

és l'hora dels moviments tàctics de la mirada curta o de la immediatesa. En ple salt institucional endavant no ens ho podem permetre.

El nou Estatut és l'objectiu fonamental de la legislatura; és l'element central juntament amb el sistema de finançament de tota l'estratègia nacional de país. Dic «de país», per tant dic «del Govern» i dic «del primer partit de l'oposició», perquè tots quatre partits polítics ho dúiem en el nostre programa electoral. I hem estat conseqüents. Per primer cop en molts anys hem fet un pas endavant i anem units. Tenim un objectiu comú, respectem-lo. Per això hem de fer un discurs d'esperança, d'optimisme i d'il·lusió, que no vol dir amagar ni defugir els problemes o les dificultats que es presentin.

Quan anem junts avancem com un sol poble. Junts societat civil, entitats, associacions, govern, i aconseguim objectius. Per exemple, els papers de Catalunya a Salamanca: felicitats a la tasca feta per la consellera Mieras; felicitats, també, a la Comissió de la Dignitat, encapçalada per Toni Strubell; felicitats, també, per tots aquells que en anteriors legislatures, en aquest mateix Parlament i des de molts ajuntaments, van aprovar mocions que anaven en aquesta direcció. Modestament deixin-me dir també que vuit diputats són pocs, però formava part de l'acord d'investidura que va fer Esquerra Republicana amb el president Rodríguez Zapatero. I va complir la paraula –no per res.

Quan anem junts avancem. Punt CAT: felicitats a l'associació Punt CAT, al Govern anterior i al Govern actual. Felicitats perquè és el nostre reconeixement serè en el marc internacional de la nostra comunitat lingüística i cultural. Segurament, amb el pas del temps, ens adonarem que és el pas de reconeixement més important que s'ha fet mai a nivell internacional al llarg de la història. Felicitats, també, lògicament, al departament corresponent del Govern de la Generalitat, al DURSI.

I junts avancem. Ha passat temps, però s'ha acomplert: ja no existeix l'amenaça del transvasament de l'Ebre. Felicitat, doncs, a aquella societat civil que es va organitzar al voltant de la Plataforma en Defensa de l'Ebre.

L'estat d'ànim col·lectiu el 30 de setembre era bo, molt bo. La necessitat de disposar d'un finançament just era absolutament majoritari, encara ho és. Contra l'apologia de la

depressió, de la derrota, del desànim, doncs, la feina feta pel Govern. L'Estatut, doncs, el volem com un instrument de benestar, de dignitat, de cultura i de llibertat. Ara el president del Govern espanyol ha de complir la paraula donada, té l'oportunitat de dignificar la política complint la promesa electoral. Aquests cent vint diputats i diputades, aquest Parlament, mereixen respecte. Catalunya té problemes per resoldre i necessitats per satisfer, i no pot esperar més, no podem esperar més.

El president parlava, en el seu moment, de la necessitat que canviés Espanya. Seria segurament una bona cosa; em conformo que, per començar, no ens canviïn més a nosaltres. Ja sap, senyor president, que el seu entusiasme per Espanya no el compartim, però som conscients que ens hi hem d'entendre sense renunciar al que som: som gent de pacte i de paraula, farem servir el que tenim, la paraula per pactar en defensa dels nostres interessos. Però alguna cosa deu passar quan, per exemple, resulta que en universitats de fora de l'àmbit lingüístic català, l'Espanya d'avui, la llengua catalana s'ensenya a nou universitats espanyoles, exactament les mateixes que als Estats Units d'Amèrica del nord, enfront de, per exemple, divuit a la Gran Bretanya o vint-i-sis a Alemanya, segons dades recents de l'Institut Ramon Llull. Això no té res a veure ni amb l'Espanya federal ni amb l'Espanya plural.

Voldria també, arribats en aquest punt, denunciar fins a quin extrem hi ha actituds hipòcrites sobre el constitucionalisme oblidant els condicionants d'una època concreta. Un constitucionalisme que quan ha convingut hi ha hagut qui se l'ha saltat quan li anava bé, amb el servei militar, amb la pertinença a la Unió Europea, amb la cessió de sobirania, amb el vot dels ciutadans comunitaris..., o més recentment amb el retorn del Forcem.

L'Estat espanyol ha de fer la transició pendent. A Catalunya hem estat capaços, malgrat les diferències, de fer un nou Estatut amb més consciència històrica que iniciem una etapa democràtica nova. A la resta de l'Estat, per desgràcia, sovint fa l'efecte que el debat és encara antiquat, a la defensiva, poc liberal, poc europeu, incapaços d'afrontar, si cal, una nova constitució democràtica, sacralitzant-la com una cosa immòbil, eterna, fòssil.

A Bèlgica, per exemple, que sí que deu ser una Bèlgica plural, s'ha fet la reforma constitucional molt profunda i s'ha assumit amb plenitud la seva diversitat interna. Però a Espanya ens trobem que els que parlen són els poders fàctics: parlen els militars, parlen els jutges, parlen els directors de banc, parla el *defensor del pueblo* i fins i tot seleccionadors nacionals de futbol. És un fet insòlit a Europa, on el respecte a la divisió de poders és feliçment més rigorós.

Parlen els poders fàctics i callen els liberals, els progressistes, els il·lustrats espanyols. On són els amics? On són les amigues de Catalunya? N'hi ha? En tenim? No parlo de partits...

Fitxer 18

[singularitats] de partits polítics, que en tenim, d'amics. Parlo d'aquesta gent amb mentalitat pretesament progressista que omplia els carrers contra la guerra de l'Iraq però que calla sobre la guerra radiofònica i mediàtica diària contra Catalunya i contra tot allò que és català. Crec que els incidents d'ahir a l'Ajuntament de Getafe són prou il·lustratius del que estic dient.

Per nosaltres, defensar els drets i els interessos de Catalunya és una qüestió de cultura democràtica, és un deure civil. Si no ho fem nosaltres, no ho farà ningú. I la frase és de Lluís Companys: «Les grans causes tenen en el conjunt de la humanitat sempre qui les defensi; la causa dels interessos de Catalunya només ens té a nosaltres.»

Per això goso demanar a aquells partits catalans, i en particular al Partit Popular de Catalunya, que ajudi en allò que pugui a desactivar l'anticatalanisme permanent que ho ocupa tot a cada moment. Com diria Pere Quart: «Ei, si pot ser.»

No hi ha cap estratègia de millora del benestar de les persones, cap estratègia de modernització del país, cap estratègia per augmentar la competitivitat de les empreses, l'actualització d'infraestructures, l'equilibri territorial, sense una millora clara i substancial

del finançament. Amb més i millors instruments, podríem anar molt més enllà en qualitat, en progrés i en benestar. Ho podríem fer sense haver de patir intervencionismes de fora en gestió i definició de la nostra vida quotidiana.

La història dels darrers anys, en general, ha estat una història positiva per al país, i arrenca de l'etapa del Govern anterior. Doncs, bé, volem que ho sigui encara més en el futur. Però necessitem més instruments per fer coses que al país li fan falta. Per exemple, capacitat normativa per actuar a favor de les persones, les empreses i les entitats, posem per cas, en matèria fiscal, en matèria d'habitatge, on es desgrava la gent amb rendes més altes, o en societat, veritable barrera i no estímul al dinamisme.

Deia que el millor missatge que podem enviar al conjunt de la societat és el missatge de la feina feta, per sobre de les discrepàncies i per sobre del fum. El que queda és el que es fa, just al contrari del que sembla sovint amb les paraules.

Per això celebrem que des del Departament de Salut s'hagi promogut aquest pla de xoc que preveu l'augment d'un 38 per cent de professionals a l'atenció primària i que ja s'hagi concretat en 152 facultatius més a la sanitat pública. O bé la possibilitat, reclamada des de feia tant de temps, d'un diagnòstic ràpid de càncer a tots els hospitals públics. O bé l'inici de les obres de tres grans hospitals i de trenta-vuit centres d'atenció primària. O bé l'augment del 83 per cent de recursos per a la millora de l'Institut Català de Salut.

Com celebrem que s'impulsi des del Govern un nou model d'atenció integral a les dones en situació de violència. Un model que a escala europea és innovador, perquè es basa no sols en mesures de prevenció i en coneixement de la realitat, sinó sobretot perquè posa en marxa, connectant totes les administracions i sumant els seus esforços, posa en marxa una xarxa de centres i de serveis.

És així que ha estat possible l'augment de cases d'acollida o de punts de trobada per atendre les situacions de conflicte familiar en un lloc neutral i davant de personal qualificat. Són instruments imprescindibles contra una violència que ens avergonyeix com a persones. Voldríem que no passés mai, però és de justícia i està molt bé –és un

encert– que la Generalitat es personi com a acusació particular cada cop que una dona es converteix en una víctima de la violència de gènere.

Dues noves iniciatives legislatives, els pròxims mesos, hauran de permetre avançar en aquesta línia: una, l'anunciada Llei d'eradicació de la violència masclista; l'altra, la Llei de garanties dels drets de les dones.

Dèiem en el pacte del Tinell que aquest Govern volia convertir Catalunya en una nació socialment avançada. I això vol dir polítiques socials pròpies d'un país de qualitat de vida, d'una societat del benestar que es construeix dia a dia. Construir-la més socialment encara, amb una llei de serveis socials, que és cert que ha arribat més tard del que hauríem desitjat, però també és cert que serà un pas endavant per garantir el dret de les persones als serveis socials. El Govern es compromet en l'atenció a les persones, posa les bases legals perquè ningú pateixi per por de veure's desassistit, perquè els drets es faran universals. I això es farà descentralitzant serveis, acostant-los a la gent d'acord amb l'Administració local, fent participar els usuaris i els professionals en la gestió i en la planificació dels serveis.

També va en la mateixa línia el Programa d'atenció integral a les persones amb dependència. Només qui té persones d'aquestes característiques a casa seva, en el seu entorn familiar o d'amistat, sap exactament com el sofriment no és només sovint d'aquestes persones, sinó que es traspassa també a tot el cercle que les envolta.

Així i tot, els serveis socials tenen encara una cobertura no prou suficient ni prou ben distribuïda pel territori. És voluntat, pel que reiteradament ha anat explicant la consellera, que, sabent que queda encara molt de camí per fer, haurem de tenir presents realitats noves no previstes fins ara. Per exemple, ciutadans de noranta i de cent anys. També la voluntat majoritària de la gent gran de continuar vivint a casa, amb el paisatge sentimental de sempre.

El Govern, però, s'ha esforçat no només per adoptar mesures per sortir del pas, per a la immediata, sinó que ha posat les bases per a solucions estratègiques. I ho ha fet en diversos àmbits, també en el de la pròpia concepció de l'Administració. Ens parlava

aquest matí el conseller primer de mesures de transparència importants: una, l'Oficina Antifrau; l'altra, la Llei d'incompatibilitats d'alts càrrecs.

Ho deia l'any passat, quan felicitava el conseller de Governació i ho repeteixo enguany: la novetat reiterada, per segon any consecutiu, d'ajudes eficaces, directes, notables al conjunt dels municipis del país. Un increment del 50 per cent del Pla únic d'obres i serveis –comparat amb el de l'any 2003, un 90 per cent– per subvencionar inversions per a projectes municipals. Però també triplicar els recursos a través del Fons de cooperació local, amb fons incondicionats de lliure disposició.

I un altre factor absolutament imprescindible, aconseguir fa pocs dies: les mesures d'estabilitat laboral i salarial del conjunt de funcionaris –tant funcionaris com personal laboral de la Generalitat–, tancant l'acord amb els sindicats fins a finals del 2008. Això genera seguretat i confiança. Són mesures que en el seu conjunt haurien de permetre a la Generalitat i als ajuntaments un funcionament més modern, més eficient i més àgil.

Avui s'ha recuperat el discurs –aquest matí, en diferents intervencions– a propòsit d'un factor i d'un sector que pesa poc en l'economia catalana, però que en canvi té també el seu pes més gran en el que en podríem dir l'univers dels sentiments i de la cultura, com és l'agricultura.

L'agricultura, tradicionalment, ha merescut per part dels partits d'aquest Govern el suport a l'explotació familiar, perquè érem conscients que donava vida i arrelament al món rural. Però és cert que d'uns anys ençà el panorama a l'agricultura és un panorama preocupant. Preocupant per la migradesa dels preus –els preus del raïm, la fruita dolça, la fruita seca, l'aviram, el porc– i també la mala aliança, que aquests dies s'ha refet finalment, amb la pluja, les gelades de les oliveres de fa un parell d'anys i la secada d'aquest any. És per això, per aquesta situació de preocupació, malgrat l'increment de suport als joves agricultors per part del Departament..., que hi hagi cada cop menys joves que tinguin la possibilitat i la voluntat de dedicar-se a l'agricultura.

Pràcticament la majoria de tots aquests problemes són problemes estructurals. Alguns d'ells, realment, que vénen de molt lluny. Per exemple, problemes relacionats amb la

distribució i la comercialització dels productes agraris, que haurien de comportar la participació dels productors, agafant posicions més sòlides en el que seria la indústria agroalimentària. I un reconeixement per part de tots als bons productes de la terra d'aquest país, consumint-los i coneixent-los.

Però també és cert que en situacions d'emergència segurament les mesures que calen no haurien de formar part del pressupost ordinari del Departament, sinó que hi hauria d'haver unes mesures, unes partides d'emergència que haurien de formar part dels pressupostos generals, per fer front a imprevistos, que ara els tenim presents. L'agricultura és un sector primari estratègic, imprescindible per a l'equilibri territorial, per tenir un país endreçat i perquè no siguem íntegrament dependents en alimentació.

Però reforçar l'agricultura vol dir reforçar també el món rural, vol dir el turisme rural. I no és així quan tenim llocs amb un sistema de telefonia, TRAC, a la Catalunya interior, rural o de muntanya que no permet la connexió a internet. No és així quan encara en alguns llocs no tenim bones comunicacions per carretera, que fixin la gent al territori. Per exemple, per anar de Tarrés a Bovera, d'una punta a l'altra de les Garrigues, una hora i quart; de Borges a la Granadella, les dues poblacions amb més pes demogràfic de la comarca, cal fer un tomb, passar per Lleida, perquè la comarcal 233 té encara el traçat que té. I ens consta que s'han reformat alguns trams, però encara queda el més difícil. Tot això és donar suport directament al món rural.

Ara més que mai hauria de ser l'hora de l'impuls de la petita i mitjana empresa catalana, d'augmentar la seva competitivitat amb innovació, amb dimensió, amb finançament d'inversions, amb internacionalització. L'Estatut hauria de ser també per a això un gran instrument. I l'execució de l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia.

El nostre mercat interior, i segurament deu ser el salt mental que hem de fer, ja no són només 45 milions. És el conjunt de la Unió Europea. I malgrat que les pimes catalanes estan més obertes a l'exterior que les de la resta de l'Estat, cal també que s'internacionalitzin més, per donar una resposta adequada a l'actual economia en un món globalitzat.

En aquest terreny, la proposta i l'aposta del Copca vol fer un salt cap a la multinacionalització, amb un doble objectiu: que les empreses que exporten regularment, més d'onze mil, puguin fer el pas d'establir-se de forma permanent en mercats exteriors –això vol dir augmentar el nombre de multinacionals catalanes–, però alhora impulsar també un procés d'internacionalització defensiva dels sectors amenaçats per la competència internacional. Hi ha moltes empreses que avui no són viables aquí econòmicament, però que ho poden ser si són capaces de situar part del seu procés productiu a l'exterior però conservant sempre aquí el cervell, el motor dinàmic, innovador i emprenedor que en dirigeixi el procés.

Per això és positiu la inauguració d'aquestes onze plataformes empresarials per implantar-se a fora –les darreres a Praga, Budapest, Varsòvia– o aquest projecte d'àrees d'aterratge empresarial –el del Marroc, amb la Cambra de Comerç; el de Romania, amb Pimec. Ens calen empreses catalanes que tinguin més dimensió que les que tenim ara, que algunes petites puguin ser mitjanes i que algunes mitjanes puguin ser grans. Ens cal la il·lusió per recuperar un afeblit esperit emprenedor, que ha estat històricament marca del nostre país. Tenim centenars de petites empreses, centenars de milers de petites empreses, però ens en calen algunes de grans, de gran dimensió, fortes, capdavanteres i competitives.

Barcelona i Catalunya són potència turística internacional. Per això són bona notícia la creació de l'Observatori de Turisme i els anuncis d'una nova Agència Catalana del Turisme i una nova normativa de turisme rural. Són aquestes algunes de les mesures imprescindibles –d'altres, en parlarem més tard– que el Govern havia de dur a terme i que ja les ha dutes a terme. Com, per exemple, tot el relatiu a frenar amb una acció decidida, des de l'Agència Catalana del Consum, determinats productes insegurs d'origen asiàtic. Per exemple, aquestes 400.000 peces de roba–400.000– retirades del mercat per possible frau en la seva composició material i etiquetatge incorrecte. Per exemple, perseguir, com es fa sovint per Nadal, la venda de joguines fetes amb material tòxic o perillós. Per exemple, plantar-se davant els abusos de certes empreses de telefonia, sancionar per incompliment de la llei, per primera vegada, per incompliment de

la Llei de política lingüística, aquelles empreses que no la compleixen. O bé fer inspeccions a entitats d'estalvi en els seus serveis als clients.

Un govern ha de plantejar-se, doncs, objectius en el terreny de l'economia. També en el terreny de la cultura i en el de l'educació. I aquest Govern se'ls ha plantejat, els ha fet i els ha complert, i tindrem oportunitat de parlar-ne més endavant, en el torn següent de rèpliques amb el president de la Generalitat.

Però voldria acabar aquesta primera intervenció amb una consideració molt directament adreçada al president de la Generalitat. Senyor president, des d'Esquerra Republicana vam fer una aposta estratègica en el pacte del Tinell. Per cert, voldria recordar aquí que en el moment en què es va fer aquella [aposta]

Fitxer 19

...precisament n'haguéssim pogut fer una altra; en cas d'haver-la acceptat, el nostre nivell de poder, ai las!, hauria estat superior del que tenim en aquests moments. Per tant, que ningú no es pensi que estem parlant amb germanetes de la caritat o amb organitzacions no governamentals. Estem parlant de política, i política és poder. Presentar determinada imatge dels partits polítics perjudica a tots els partits polítics i, doncs, perjudica la credibilitat del sistema democràtic.

Nosaltres vam apostar pel Tinell; aquest va ser el nostre programa i aquest és el nostre Govern. Estimem i valorem positivament aquesta unitat; no la volem malmetre per moviments bruscos. Tenim Estatut, tenim unitat. Vostè, senyor president, ja és per sempre el president de l'Estatut. Ara, a tots –a tots– ens toca prudència, calma, seny per no espantillar-ho. Nosaltres assegurarem l'estabilitat al Govern i continuem el pacte, però difícilment podrem vèncer al front si tenim problemes a la rereguarda.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments.)

El president

Té la paraula el molt honorable senyor Pasqual Maragall.

El president de la Generalitat

Molt honorable senyor president... Senyor Carod, li agraeixo el to, la completenessa, la qualitat de la seva exposició, que diu molt de la capacitat del seu partit i de vostè mateix de tenir una visió del conjunt dels problemes que tenim al davant, però també d'una bona part de les solucions que calen per fer-hi front. Li contesto inicialment a algunes de les coses que ha anat desgranant. En cap d'elles hi sé veure alguna cosa en la qual jo li hagués de contestar dient-li: «No, Carod, no hi estem d'acord», en cap. Sí que és cert que, probablement, en el terreny dels matisos hi trobaríem possibilitats de matisar d'una forma diferent.

Ha començat dient que Esquerra ja ha fet sacrificis –i és veritat–; tots els hem fet. Com és veritat que el president i el Govern, ha dit, han anat –jo crec que l'hi haig de dir també– amb peus de plom quan això ha succeït. I agrait, i segueix essent conscient dels esforços i els sacrificis que han calgut i que caldran per mantenir, millorar i aconseguir que el primer Govern d'esquerres de Catalunya, des de l'any 39, passi a la història com el Govern de la majoria parlamentària que haurà maldat, amb el nacionalisme català, per dir a Espanya què vol, i que haurà transformat una dinàmica inercial en una de progrés i d'eficiència –i m'estic referint ara a la dinàmica interna de la política catalana–, de proximitat i d'una base social pregona.

La presència d'Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament espanyol –vostè ho ha dit i és cert– ha estat decisiva en molts terrenys, en molts aspectes, en molts assumptes, en el retorn dels papers de Salamanca i en d'altres. És cert també que hi ha hagut, en aquest sentit, com vostè ha assenyalat, una bona relació i una bona entesa entre el seu Grup Parlamentari a Madrid i el president del Govern espanyol o amb el grup majoritari en el Parlament espanyol.

I ha entrat, aleshores, a parlar de l'Estatut, de la necessitat que Espanya canviï, necessitat a la qual ens afegim, jo crec que tots. I ha entrat a explicar que, tanmateix, hi ha molts aspectes en els quals es demostra que no hem fet prou, o que Espanya, més

ben dit, no fa prou, referent o en comparació amb els esforços que Catalunya està fent per tenir una presència internacional que la mateixa Espanya, si realment és l'Espanya plural, hauria de ser la primera a maldar per obtenir. Nou universitats espanyoles, ha dit vostè, que ensenyen català, per divuit al Regne Unit i vint-i-sis a la República Federal Alemanya. I ha anat assenyalant una colla de qüestions en les quals –i és cert– Espanya va endarrerida respecte de les seves obligacions. I això no és aliè i no és diferent, en alguna manera, del que jo deia, quan deia –i quan dic– que Espanya ha de canviar, que nosaltres volem que Espanya canviï. És cert que, quan jo dic això, també em refereixo, no solament al que Espanya ha de fer per relació amb Catalunya en particular, sinó també per relació a la seva pròpia essència plural.

En tot cas, vostè va assenyalant –i sempre de forma atinada, des del meu punt de vista– que el constitucionalisme espanyol, que en aquest moment està essent tema principal en el debat polític del país, aquí i en el conjunt d'Espanya, hauria de ser conscient de la necessitat de la reforma constitucional. I vostè va més enllà, i crec que ho encerta, quan diu que, dels quatre temes dels quals s'ha parlat com a temes a canviar en la Constitució espanyola d'una manera més òbvia, s'hi haurien d'afegir alguns altres que, realment, com es diu vulgarment, canten en la Constitució. Per exemple, el servei militar obligatori, que ha estat abolit i continua estant present en la Constitució, per exemple.

«Iniciem» –diu– «una etapa democràtica nova, que voldria» –diu vostè– «que tingués l'esperit que té en altres països europeus, com és el cas de Bèlgica.» I és cert. Per les raons que siguin, no som conscients que hi han països que han anat molt més enllà, no només... He citat aquest dematí la República Federal i alguns exemples de Baviera, etcètera, però en podríem buscar més. I a Bèlgica, efectivament, n'hi han. A mi sempre em va impressionar que el president de la regió de Brussel·les –que n'hi han tres, de regions, a Bèlgica, i una d'elles és la ciutat, la regió més concretament de Brussel·les– signava tractats comercials amb la Unió Soviètica, en tant que..., no en tant que Bèlgica, sinó en tant que la regió de Brussel·les. Coses que a nosaltres ens sobten, perquè pensem: «Què passaria si a Espanya nosaltres diguéssim que això es pot fer?» És cert també, probablement, que Bèlgica no té la història convulsa que nosaltres hem tingut, ni

els drames, ni les guerres civils que nosaltres hem tingut; altres problemes sí que ha tingut, però possiblement no aquests. Això ens diu molt de la dificultat que té el que podríem anomenar el dret comparat o la política comparada, perquè coses que aquí semblen òbvies, allà no ho serien, i no ho són. I coses que allà són com naturals, aquí semblen autèntiques revolucions.

Però vostè té la virtut de dir les coses que la gent sospita, però que no s'atreveix a verbalitzar; és una característica del seu discurs i de la seva manera de presentar les coses, que sempre m'ha sobtat, i sobre la qual li haig de dir que és possible que, després, molts dels que diuen: «En Carod ha dit el que jo havia pensat i mai no m'he atrevit a dir», o «En Carod ha formulat el que jo imaginava, però ni havia formulat clarament», també és cert que aquestes mateixes persones, després, en molts casos, s'hi repensen i diuen: «Però no és tan fàcil». Jo sé que vostè també ho sap, això. I possiblement el que passa és que la seva missió és la que és, és la d'obrir els ulls, és la d'aixecar conceptes, presentar conceptes. I ens deixa, de vegades, a altres que estem en la mateixa via que vostè, d'haver d'argumentar en favor del matís i en favor de l'accent.

Vostè parla de l'atac mediàtic a Catalunya. I és cert, n'hem parlat i n'hem de seguir parlant. I em penso que hauríem de poder-ne parlar en termes molt delicats, perquè, com és evident, no vull que ningú pugui dir que Catalunya ha insinuat que algun mitjà no hauria de ser el que és. Els mitjans que siguin el que siguin, que pensin el que pensin, que diguin el que vulguin mentre estiguin dintre de la llei... (*Se sent un telèfon mòbil.*) No sóc jo, eh? (*Rialles.*) No, ja ho he provat aquest dematí.

Doncs, és cert que hi ha un atac mediàtic. Segurament, si nosaltres diem que és un atac mediàtic a Catalunya, senyor Carod, ens diran que no és un atac mediàtic a Catalunya, sinó a determinats partits, a determinat Govern... Però és clar, el pas d'una cosa a l'altra és molt fàcil de fer, per a ells i per a nosaltres. Jo sóc una persona que, per tradició quasi familiar, sóc estrictament lliberal en matèria de mitjans i en matèria de llibertat d'opinió. Que diguin el que vulguin, mentre no sigui delictes. I si ho diuen, que ho diguin, però aleshores que vagin a justícia si algú els hi porta; que no sé si hem de ser nosaltres. En

tot cas, jo estic absolutament d'acord amb vostè que determinades expressions que durant els anys passats han existit sempre, més o menys latents, més o menys expressives, en aquest moment s'estan expressant amb una facúndia, amb una llibertat i amb una tranquil·litat, i amb una vehemència, amb una *sans façon*, que dirien els francesos, que per descomptat fa pensar que, si no hi ha una reacció dintre de la societat civil espanyola –no a Catalunya, que és obvi que hi és–, espanyola, dic, per posar límit a aquests excessos, haurem de començar a pensar que hi ha alguna cosa que no va bé a Espanya, no només en el sentit tradicional que es podria donar a aquesta paraula, sinó en el sentit estrictament lliberal de la llibertat de pensament i d'expressió; que hi ha alguna cosa que va malament a Espanya, en aquest sentit específic. I li agraeixo que vostè ho hagi posat sobre la taula.

Vostè ha parlat, aleshores, una per una, pràcticament, de les conselleries..., en fi, dels grans temes de governació del país. Ha parlat de tenir capacitat en desgravacions de renda i de societats; li ho haurem de preguntar al conseller d'Economia i Finances, que està, en aquest moment, com vostè sap perfectament, discutint, començant a discutir un dels temes més profundament difícils, però també més importants dels que haurem de resoldre, des del meu punt de vista, d'aquí a Nadal, des del punt de vista conceptual –no dic que des del punt de vista de la seva tramitació no puguin trigar més. Però fóra bo que, d'aquí a Nadal..., ja veieu que em moc sempre en dates més o menys religioses; primer va ser la Mercè –es va ultrapassar una mica–, després ara serà Nadal. A veure si per Nadal, realment, som capaços... –i sobre això m'adreço no solament al senyor Carod, sinó als líders polítics aquí presents–, a veure si som capaços d'haver posat el peu al coll dels problemes importants. Dic «d'haver posat el peu al coll»: haver-los identificat i saber exactament, com es diu vulgarment, de quin mal hem de morir, o de quin bé hem de viure, més aviat.

Crec que aquests que vostè ha esmentat són alguns dels problemes que, efectivament, estan en el moll de l'os de la problemàtica de la relació Catalunya- Espanya. Jo crec que en l'Estatut que nosaltres hem enviat a Madrid –i que vostè defensarà el primer, amb la

senyora Manuela de Madre i el senyor Artur Mas, quant a la seva presa en consideració—hi ha alguna cosa d'això, més o menys implícita, més o menys explícita.

Ha parlat també de la salut. Ha parlat de l'increment del 38 per cent dels professionals en salut pública, del diagnòstic ràpid del càncer, dels trenta-vuit CAP nous. I vull dir-li aquí —i ho he dit, ho he avançat en altres moments d'aquest debat—, i vull insistir-hi, cada vegada hauríem de tendir més que aquests centres d'assistència primària, aquests centres de proximitat, fossin, si més no, compartits amb el poder local. Ja sé que em diran: això és impossible, això és molt difícil, això és molt complicat. Però mirin, els països que realment tenen una vida local més robusta són aquells en els quals els ajuntaments tenen competències importants. Nosaltres, fa anys que a nem dient que s'hauria de reforçar, en el triangle de la divisió de la despesa pública neta després de transferències entre les diverses administracions, que ens hauríem d'acostar, primer dèiem al 50, 25, 25, i ja era molt —50, l'Estat, per descomptat—; després, vam dir el 40, 30, 30, i ara ens trobem que estem en el 30, 58, 20 —i estic parlant de xifres de potser fa un any i mig—; no sé ben bé on estem, possiblement ja hem superat una mica això i tot; és a dir, hem superat allò que dèiem, fa deu o quinze anys, que volíem. Però hi ha una cosa que no es mou, que no es belluga, que és el 20 per cent dels ajuntaments. I això no té massa sentit. Té molt sentit que ens haguem preocupat, primer de tot, que de l'Estat a les autonomies, i concretament a la nostra, doncs hagi passat el que ha passat, i ...

Fitxer 20

i passant sense que això representi la desaparició de l'Estat, ben al contrari, que té la seva legitimitat molt més per la seva capacitat reguladora que no pas pel fet de tenir ministeris que es cuiden de coses que ja no tenen pràcticament competències dintre perquè ho són de les autonomies, o almenys d'algunes autonomies.

Però ens queda el problema dels ajuntaments, i hem d'afrontar d'una manera seriosa i decidida un segon procés de devolució, i aquest procés de devolució ha d'anar des de la nostra autonomia, en tot cas –no sé si des de les altres–, cap als ajuntaments. Em refereixo a les escoles bressol, però també em refereixo a la salut en temes de proximitat.

Vostè ha parlat de les dones, del model contra la violència, l'existència d'una xarxa afectiva, i aquí –aquí– és on vaig. Jo crec que és en aquest punt on es demostra que aquest Govern, com els ho diria?, té una experiència viscuda, per causa de la seva filosofia i per causa de la seva base social, dels problemes que toquen la gent i que moltes vegades en altres formacions polítiques són vistos amb la mateixa bona voluntat, amb la mateixa intenció, però potser sense la mateixa experiència viscuda. Crec que les seves paraules el que transmeten és, precisament, aquesta proximitat.

Vostè parla del Tinell com un acord socialment avançat, que parla d'una Catalunya socialment avançada. Jo li dic que continuem aquí, i aquí hi ha el nus dels problemes: en els habitatges per a joves i en les edats crítiques que hem considerat; en les infraestructures; en la tecnologia; en aquestes prioritats que jo he mencionat i que vostè, jo diria, ha desenvolupat, ha desgranat, amb més detall en alguns punts.

Ha parlat de la dependència, ha parlat dels ciutadans, com jo deia, d'aquesta edat que comença molt abans i acaba molt després i que en aquest moment és una part importantíssima de la nostra vida personal i, per tant, de la nostra vida social.

Miri, la tirallonga de problemes i la de solucions, si no hi ha una filosofia, una coherència, que garanteixi que no som solament una caixa de ressonància de les necessitats a mesura que van saltant, sinó un dispositiu coherent que permet preveure, que dóna a la gent no solament el dret a ser escoltats i a una resposta ràpida, sinó també la sensació que estan davant d'una gent, d'un govern, en definitiva, que té en aquestes respostes no només sensibilitat, sinó coherència, previsió, capacitat d'anticipació... Aquí, dic jo, està l'essència de la nostra comunitat, del nostre matrimoni, de la nostra proximitat, si volen, amb el poble de Catalunya. Hem de ser capaços que la gent entengui que no només estem amatents al que diuen i que no només perquè som més socials, o més socialistes,

o més propers a la gent, doncs, ens arriben més aviat els problemes, sinó que som capaços de formular i formulem –com, efectivament, hem fet, i a partir d'ara es veurà molt millor– unes polítiques coherents que donen raó a la solució dels problemes que la gent va sentint un rere l'altre.

Ha parlat de l'agricultura, dels preus del porc, de l'aviram, de la fruita; ha parlat de les gelades. És el mateix d'abans. Es pensa i aplica una política de contractes d'explotació agrària, que està tot just en els seus inicis, després d'un gran congrés agrari en el qual això es va començar a formular, però en un entorn en el qual les perspectives d'evolució dels preus i dels mercats no són gens favorables. I, per tant, també en aquest cas no n'hi ha prou a tenir els recursos econòmics per estar al cas dels problemes que van sorgint; és que hem de tenir també una estratègia agrària que pugui dir als pagesos i que pugui dir a la gent del camp: «Escoltin, han d'anar canviant, i, segurament, algunes de les coses que són profundament arrelades en la cultura pagesa, respecte de la propietat de la terra, respecte de la possibilitat de posar terres en comú, respecte de la possibilitat de reunir terres que abans estaven separades»..., ja sé que això s'ha fet abans, eh?, no dic que no s'hagi fet. Però s'ha de fer molt més, s'ha de fer un esforç molt intens d'aproximació a la gent del camp, en el sentit que, en les circumstàncies actuals, la millor de les polítiques agràries en el sentit clàssic, les polítiques agràries europees, no és suficient, per la via de la subvenció, per garantir la viabilitat d'una continuïtat de la vida pagesa. No ho és.

I, per tant, hem d'anar, segurament, a reformes en la mentalitat, quasi diria, jurídica, en la mentalitat de la propietat, en la mentalitat de posar coses en comú..., que l'individualisme agrari no té solució i que l'agroindústria, que no és el mateix que l'agricultura, hauria d'estar molt més lligada..., perquè l'agroindústria sí que fa de motor no només del nostre camp, sinó del nostre país. Una bona part de les grans empreses d'aquest país i de les que tenen més futur estan, justament, en aquest sector. I, tanmateix, l'agricultura no. I això és absolutament lògic, però un matrimoni entre aquests dos sectors hauria d'existir perquè hi haguessin oportunitats de futur més clares, no?

Vostè ha parlat, en aquest terreny, també, de les partides d'emergència; no solament— no solament— d'emergència, no?, també d'estratègia, partides estratègiques. És a dir, jo crec que l'agricultura, en aquest sentit, ha de tenir un paper fonamental en la nostra governació, però ha de tenir un paper que els mateixos agricultors entenguin, que ells se'n sentin, d'alguna forma, protagonistes.

Ha parlat de connexions d'internet; ha parlat, en definitiva, de telefonia i de sistemes de comunicació, que en aquest país van començar a canviar —i alguna de les diputades i diputats que estan aquí ho saben perfectament— arran de la segona meitat dels anys vuitanta, quan des d'alguns ajuntaments es va començar a pensar que el cable de fibra òptica era una cosa enormement important i que aquest país s'hi estava adormint, en aquest tema. Es va crear una empresa que es va dir Barcelona Cable, si no ho recordo malament, en el marc d'un conjunt d'empreses, d'un *holding* que es deia Iniciatives. Immediatament, la Generalitat de Catalunya va fer la Catalana de Capital Risc, si no ho recordo malament. Però mirin, al final, el que va passar —al final, el que va passar— és que l'empresa de comunicació i de connexions que va crear la Generalitat poc després de la que s'havia creat per part de l'Ajuntament de Barcelona va haver de ser comprada per la de l'Ajuntament, perquè Iniciatives feia benefici i Catalana de Capital Risc tenia pèrdues. I, aleshores, la mateixa Catalana de Capital Risc va dir a Iniciatives SA, de l'Ajuntament: «Escolti, per què no ens compren?, perquè si ens compren farem l'empat, i, com que vostès hi guanyen i nosaltres hi perdem, benefici zero, no hi han impostos.» Això és el que va passar. Ho dic perquè els governs de la Generalitat que ens han precedit, potser en aquest camp, potser perquè eren governs nacionals i no eren governs *terre à terre*, a prop del mercat, dels empresaris, de la gent, en el sentit de la vida quotidiana, no tenien la mateixa sensibilitat que alguns ajuntaments van tenir.

I li dic tot això perquè nosaltres, efectivament, farem un operador neutre —ara m'ho comentava el conseller primer— i entrarem en aquest camp amb tota la força que necessita.

Vostè ha parlat del Copca; ha parlat de les onze plataformes; ha parlat de les onze mil empreses exportadores; ha parlat de la necessitat de multinacionals catalanes,

d'establir-se a l'estranger, i té tota la raó. Però quan diu «multinationals catalanes» pot esverar, podem esverar, la gent, potser perquè pensin: «Però què diuen, aquests diputats, de multinacionals catalanes, si prou que farem d'impedir que les multinacionals estrangeres que vénen aquí no se'ns mengin?» Però és que pensin una cosa: té tota la raó, el senyor diputat, perquè, a mesura que es va unificant el mercat, que es va europeïtzant i mundialitzant el mercat, o ets multinacional o no ets. Això no vol dir que no hi puguin haver petites empreses, però el que sí que vol dir és que les empreses que compten o seran multinacionals o no seran. I això que ara ens sembla un adjectiu només aplicable a empreses de grans països com els Estats Units i altres serà el futur, i comença a ser-ho, perquè hi ha molta petita empresa catalana que treballa a Tolosa, o que treballa al Marroc, o que treballa a la Xina. Jo he inaugurat una planta industrial catalana a l'interior de la Xina, no pas una gran empresa, ni la que es feia allà ni tampoc la matriu. Comencen a haver-hi petites empreses catalanes que estan presents en el món amb una competitivitat molt important. I això és el que vostè ha anomenat «multinationals catalanes». No és un somni; comença a ser una realitat, i és, sobretot, una necessitat, perquè sense elles no tenim res a fer en l'economia oberta.

Vostè ha parlat de turisme, ha parlat de Barcelona i de Catalunya. Bravo! El Govern de Catalunya en aquest moment és plenament conscient que aquestes no són marques contradictòries, sinó acumulatives, i que s'han d'ajuntar. Entenem que fins al 2003 no es va entendre clarament que una mala entesa competitivitat entre Catalunya i Barcelona no existia, sinó al contrari. Jo sóc partidari que Catalunya digui clarament i sense embuts, i sense que les comarques s'esverin, perquè no s'esveraran, perquè ells ho saben perfectament, que un pla Barcelona és necessari, que Catalunya ha d'impulsar, juntament amb l'Ajuntament, per descomptat, un pla Barcelona que faci d'aquesta ciutat la ciutat que ens convé a tot Catalunya com a país.

Vostè ha acabat dient, adreçant-se al president de la Generalitat, que Esquerra Republicana va optar pel Tinell i que va optar pel Tinell quan, des del punt de vista estrictament material, del nombre de carteres o alguna cosa similar, suposo que es referia a alguna cosa així, se'ls oferia més. Diguem que és una manera molt material, o

molt materialista, quasi, d'explicar la qüestió. Però la qüestió és profundament espiritual i ideològica; la qüestió és d'opció política profunda, no? Esquerra va optar pel Tinell. I, per tant, per mi, el Tinell és sagrat, perquè van haver-hi tres partits enormement diferents, que venien de tradicions distintes, que sí, en la República, en algun moment, alguns precedents d'aquests partits, o en el cas d'Esquerra Republicana, Esquerra Republicana, en els altres la Unió Socialista, el PSUC en el seu moment, doncs, havien col·laborat efectivament..., però que, per primer cop, ara aquests tres partits, que aleshores van viure, els seus antecessors, un període tràgic, viuen un període de futur, obert, no dic encara un període tan esplendorós, que ho pot arribar a ser, però, efectivament, en l'inici d'un període que pot acabar sent el que Catalunya espera des de fa molt temps.

No hi hauran moviments bruscos, senyor Carod; hi hauran moviments pensats, prudència, calma, seny. M'ha agradat sentir-ho, i, a més, venint de vostè, encara més. (*Remor de veus.*) No! –no!–, no li ho dic amb ironia –no, no li ho dic amb ironia–, li ho dic perquè molta gent pot pensar que del Carod se n'espera tot menys això. I jo els puc dir... (*Remor de veus*). Molta gent pot pensar: «De Josep-Lluís Carod es pot esperar fer una gran aposta, un gran repte, quasi diria, una proposta que vagi més enllà del que és materialment possible.» I jo els dic que de Josep-Lluís Carod jo esperava, espero i seguiré esperant, i en seguirà arribant, prudència, calma i seny, que sempre les ha tingudes. Perquè, qui no ha comès en la seva vida personal i política algun error que aixequi el dit. Tots n'hem comès.

Vostè sap perfectament, senyor Carod, que jo valoro enormement la seva contribució a la constitució d'aquest Govern, i vostè sap que, de ben segur, el seu discurs i el seu captament poden ser determinants per combatre i esvair alguns dels pitjors tòpics que el nacionalisme espanyol més ranci ha esbombat sobre Catalunya. I això, en aquesta etapa, és clau, és clau per assolir els nostres objectius de negociació a Madrid i d'explicació de la nostra proposta a Espanya. Per tant, agrair novament el seu paper en la recta final de la negociació de l'Estatut. La societat catalana sabrà valorar l'aportació

col·lectiva més enllà d'efervescències conjunturals. La història escriu sobre aigües reposades.

Com en altres moments de la nostra història, quan Esquerra Republicana ha vist a Espanya una decidida voluntat d'avançar cap al respecte de la nostra identitat i de la seva pluralitat s'hi ha compromès. És el «Visca Espanya!» de Companys, anava a dir mal m'estigui, no, trist m'estigui dir-ho, per una persona de la qual fa un parell de dies vam haver de recordar la memòria en el lloc on va ser afusellat, no per Espanya, però sí per uns que s'havien..., no per Espanya, però sí per uns que s'havien apropiat del nom d'Espanya i el van tenir durant quaranta anys.

Però que quedi clar –que quedi clar– que nosaltres estem aquí no solament per reivindicar els nostres morts, sinó per afirmar el nostre futur i el dels nostres vius. I que Companys, efectivament, i la seva mort, representaran sempre per a tots nosaltres un estímul i una obligació. Ja ho vaig dir el 15 d'octubre: diuen –diuen– que va voler morir amb els peus a terra i descalç; el que sé del cert, perquè m'ho ha dit

Fitxer 21

una persona que encara és viva, que va ser present en el descobriment de la tomba, del lloc on estava enterrat el cadàver d'en Lluís Companys, juntament amb la filla de Macià, que havia vingut a Espanya en part per això, requerida per les autoritats espanyoles..., que no li van disparar a la cara, que ell havia demanat: «No em tirin a la cara.» No l'hi van tirar. Que aquest record..., ara no els vull impressionar excessivament ni utilitzar aquest sentiment per a cap finalitat que tingui a veure amb alguna finalitat d'aquest debat. Però sàpiguen que per mi Esquerra Republicana és tota aquesta història, que aquesta història avui estem en condicions d'honorar-la, que estem en condicions d'honorar-la si hi posem al mateix temps ambició i capteniment, com vostè mateix ha dit.

Vostè i jo compartim el convenciment que el president del Govern espanyol, per altra banda, representa una oportunitat certa d'avançar en el camí del reconeixement necessari de la nostra personalitat política, tant –tant– com del nostre compromís en un projecte compartit.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula l'honorable senyor Josep-Lluís Carod-Rovira.

El Sr. Carod-Rovira

Gràcies, senyor president. Segurament una certa debilitat per Florència o força més distància per Versalles ha fet que abans no m'expliqués prou bé. Deia que si nosaltres haguéssim fet com a pacte de govern un altre pacte, en resposta a una intervenció feta aquest matí, segurament com a partit hauríem guanyat més poder, però, vistos els resultats, estic segur que com a país no hi hauríem guanyat més. I el que perseguíem era que hi guanyés precisament el país.

Crec que en aquests moments la millor defensa que podem fer de l'Estatut de Catalunya, del nou Estatut de Catalunya, és justament, precisament, un bon govern, i alhora enviar al conjunt de la ciutadania el missatge que més poder per a Catalunya, més autonomia, més capacitat de decisió, significa més benestar, des de la nostra perspectiva o la nostra voluntat de ser una nació inclusiva.

Dic de vegades que, de llengua i de pàtria catalana, en tenim uns quants. De butxaca, en té tothom. I el patriotisme de butxaca sovint serveix per cohesionar un altre patriotisme més de caràcter civil, cultural o a altres nivells. I avui crec que des del Govern de vegades ha faltat un punt d'orgull o de convenciment a defensar l'obra feta, és a dir, a defensar les bones accions positives que s'han fet.

Llegia fa pocs dies que la Unió Europea, per exemple, havia inventariat les cinquanta millors iniciatives que s'havien produït en matèria de política lingüística a tot Europa. Doncs bé, la primera de les que posava era aquesta: la dels voluntaris per la llengua, això que se'n diu «les parelles lingüístiques», on em consta que hi han intervingut alguns diputats i diputades d'aquesta cambra, que fan que una persona autòctona, que parla català, ensenyi la llengua a una altra persona vinguda de fora. Contra tots els tòpics, curiosament, un 40 per cent llarg de les persones que participen d'aquesta experiència són d'origen sud-americà, és a dir, per tant, de llengua habitual castellana, i gairebé

l'altre 40 per cent, nascuts a la resta de l'Estat. Ho dic com a manera de reivindicar una cosa positiva, que s'ha anat fet, que ja ve d'abans, que ja venia d'abans, que aquest Govern l'ha continuat i que, per tant, com que venia d'abans, no tinc cap inconvenient a dir-ho ara i a repetir-ho.

Com tampoc no tinc cap inconvenient a dir i a repetir que no fa gaire em deia una autoritat institucional d'aquest país, diu: «Avui faré una cosa que a tu t'agradaria molt. És reobrir, inaugurar la reobertura d'una escola que havia estat tancada.» Doncs, molt bé. Parlava l'altre dia amb la consellera Marta Cid, i em deia: «Estem reobrint escoles que s'havien tancat.» És una notícia sensacional, perquè la política d'educació d'aquest Govern..., i ho sentíem aquest matí amb paraules del conseller primer i amb paraules del mateix president: més professorat –dos mil professors nous–, més construccions escolars –una escola cada setmana–, més competència en llengües –cent centres que tenen un pla experimental–, set escoles oficials d'idiomes noves, més formació professional –recordem que durant anys allò que va ser el gran miracle econòmic alemany en part es basava en el fet de disposar de bons professionals en tots els sectors–, més aules d'acollida i plans educatius, més aprofitament i reutilització dels llibres de text –113.000 alumnes es beneficiaran d'aquestes mesures–, i més places públiques de llars d'infants –17.000, n'hi ha, de compromeses, des del mes de maig, en l'horitzó de les 30.000, de les quals una quarta part en l'àmbit rural.

El president ha parlat fa uns instants d'una iniciativa important que s'està treballant des del Departament d'Universitats, importantíssima: aquest operador neutre que té com a objectiu posar fi als monopolis, fer funcionar el mercat, garantir la competència, el servei i el proveïment a tot el territori. És una mesura que ajuda a entendre, per exemple, com la societat de la informació sigui, per exemple, en política sectorial molt ben valorada, la més valorada de les polítiques sectorials en una enquesta recent, al costat d'una altra iniciativa de la qual hem de parlar, perquè, si no en parlem nosaltres, òbviament, no en parlaran els adversaris, o no en parlaran fora d'aquí, que és la constitució d'aquesta bioregió, impulsada per Salut i pel DURSI; la unió d'esforços d'universitats, d'empreses, del Govern, per convertir Catalunya en la capital del sud d'Europa en biomedicina.

I aquí també fa bo de poder dir que tenim molt bona gent en recerca biomèdica, gent molt preparada, que l'hem de rendibilitzar, que els hem d'aprofitar per al nostre creixement científic i per al nostre creixement tecnològic a tots els nivells. Com també són notícies positives l'augment del pressupost corrent per a les universitats públiques en un 31 per cent, i també la dotació per estudiant en despesa pública, o el fet que segurament la gent de les Terres de l'Ebre, lògicament, més que no pas els altres, sabran valorar molt positivament aquest Campus de les Terres de l'Ebre en matèria universitària.

Crec que, encara que sigui un espai de discrepància, no seríem conseqüents des d'Esquerra Republicana amb les nostres pròpies conviccions si no parléssim d'aquells elements que dintre el Govern no compartim. Hi ha un element en el qual en aquest moment no hi ha acord, i no hi ha acord en un aspecte que és el relatiu a la concepció que tenim, uns i altres, del que és pròpiament «cultura catalana». Aquest matí deia el portaveu, el senyor Miquel Iceta, del Grup Socialista: «La consellera Mieras ha fet un esforç important per incorporar al concepte de cultura catalana la cultura d'expressió en llengua castellana.» Aquí hi ha un element de discrepància... No que no sigui cultura; lògicament, totes les cultures són cultures. Però resultaria que, des d'aquesta perspectiva, ens trobaríem que l'única cultura del món que no tindria un tret lingüístic diferencial seria precisament la cultura catalana.

La cultura catalana no és la suma de totes les cultures que es fan a Catalunya; això és cultura de Catalunya. I això, diguem-ne, és un debat que a alguns ja ens provoca una llarga fatiga, com si un al final acabés defensant que el que feien en Tísner i en Pere Calders a Mèxic quan escrivien les seves novel·les en català, o en Benguerel o en Pere Quart a Xile, era cultura xilena o cultura mexicana. Feien cultura a Xile o a Mèxic; per tant, no feien exactament cultura mexicana o cultura xilena.

És una manera de dir que tenim al davant un horitzó molt important des del punt de vista cultural com és Frankfurt. Frankfurt—ho ha definit així algun escriptor destacat del nostre país—, Frankfurt 2007 són els jocs olímpics del llibre. I en aquests jocs olímpics del llibre cadascú ha de desfilat amb una delegació. Hem de saber nosaltres amb quina delegació desfilem. Els jocs olímpics del llibre són una ocasió per a una gran repercussió

internacional de la nostra cultura; són una ocasió perquè allò que és la literatura en català... Vull recordar aquí que som la desena llengua més traduïda del món—la desena llengua més traduïda del món—; del català a altres llengües, la desena llengua més traduïda del món. Per tant, deu ser també perquè tenim coses importants a dir al món, des del bocí de món que passa per casa nostra.

I això és la literatura en català, és la singularitat. I, en un moment on tot tendeix a ser igual, quan tot serà igual allò que anirà més buscat serà allò que serà diferent. Què és allò que és més específic de les aportacions culturals? El seu caràcter diferencial. I, això, ho saben perfectament bé i ho saben segurament més bé que ningú els francesos quan parlen de l'excepció cultural. Ells ho saben perfectament bé, no tenen cap mania a dir que totes les cultures han de ser promogudes, que totes les llengües han de ser promogudes, però la seva, aquella que els fa diferents dels altres, aquella que és l'aportació única, insubstituïble, al patrimoni de la humanitat, no també sinó primer, perquè aquesta és la que els diferencia. I de vegades ens costa d'entendre, si això s'entén perfectament bé en política lingüística, per què no s'entén també perfectament bé quan es parla precisament de literatura.

Ho deixo aquí. Desitgem un gran èxit per a la llengua i per a la cultura catalanes a Frankfurt... Però abans, voldria fer referència encara, senyor president, a un altre aspecte.

Un debat d'aquestes característiques fa sovint que no puguem tocar amb el deteniment que voldríem tots i cadascun dels aspectes. Vostè va parlar d'un concepte que és llàstima que no ens hi hàgim pogut referir amb més deteniment: vostè va parlar de civisme, va parlar de seguretat, va parlar d'aquest concepte de seguretat amb civisme, i en algun moment també va sortir tot el referent al món de la immigració. Jo crec que aquest és un debat apassionant, tan apassionant que, si en els pròxims mesos les coses, les aigües van més calmades —que tot és possible i no és descartable res en aquesta vida—, no estaria malament que poguéssim fer un debat en aquest Parlament, monogràfic, perquè el tema de la immigració i, a un altre nivell, el tema del civisme són factors crucials per al futur d'aquest país.

La cohesió social, el civisme, tenen molt a veure amb el sentiment de pertinença i amb una construcció nacional indispensable. La gent s'ha de sentir d'algun lloc en uns moments on hi ha una gran densitat de població, una gran massificació al carrer, però en uns moments on hi ha molta solitud, molta gent sola vivint en cases sols. La gent ha de tenir els peus posats en un lloc. Quan vas pel bosc i tots els arbres són iguals, n'hi ha d'haver un que el tinguis marcat, senyalat, que diguis: «Aquest és el meu, i a partir d'aquí sé on sóc.» Per tant, és important reforçar el sentiment de pertinença i, per tant, construir una nació inclusiva com la que volem construir aquí.

I sobre aquest tema tenim un discurs clar, català i valent: l'estat català del benestar, la societat catalana del benestar no resisteix, no pot resistir un allau constant, sense límits, de nova població, però, alhora, els que vénen de fora, la gent de fora, el que volen ser és gent de dintre, amb drets, amb deures, amb dignitats, i amb oportunitats. I també hem de reconèixer que hi ha determinats sectors productius que funcionen sobretot perquè hi treballa població vinguda de fora. És un debat que algun dia hauríem de fer, amb serietat, amb rigor, perquè ens hi juguem, no diré que el futur d'aquest país, però sí que una part important de les nostres possibilitats.

I també, com a darrera consideració, vostè apuntava ahir que la construcció de l'Estat espanyol, d'un estat més plural..., crec que va sortir en algun moment que..., apareixia que a Catalunya i al País Basc eren o podien ser un problema per a Espanya. Catalunya i el País Basc, si tenen al davant un governant valent i coratjós, no poden ser un problema, sinó que poden ser una oportunitat.

Gràcies, senyor president, i perquè no sigui dit que augmento la meua quota de poder, li torno el retolador que s'ha deixat aquí al faristol.

(Rialles.)

El president

Té la paraula el molt honorable president de la Generalitat.

El president de la Generalitat

Molt breument, senyor president. Senyor diputat, per dir-li que... No, no, solament vull remarcar que estic d'acord amb vostè en el caràcter de la cultura catalana a l'exili. No només Tísner i Benguerel, sinó Joaquim Xirau i el seu fill, el Ramon Xirau, que encara escriu, són cultura catalana. Joaquim Xirau era el mestre del meu pare, i Ramon Xirau és un bon amic, que, per altra banda, com vostè sap perfectament, convivia molt harmoniosament amb uns altres senyors que es deien, per exemple, Anselmo Carretero, que va ser el que va encunyar el concepte modern –perquè aquest concepte ja existia històricament– d'«España, nación de naciones.» Bé, de vegades l'exili el que fa, més que separar, és acostar, a través de la coexistència de cultures hispàniques diverses en un sol país de l'exterior.

Estic, per la resta, perfectament d'acord amb vostè en tot el que ha dit.